

GAZDÁLKODÁSI KÉZIKÖNYVEK

OTTHONI MUNKAVÉGZÉS, TÁVMUNKA

A munkavégzés helyének munkajogi kérdései



Budapest, 2021

Szerzők:

Dr. Bankó Zoltán

tudományos főmunkatárs, MTA-PTE Összehasonlító és Európai Foglalkoztatáspolitikai és Munkajogi Kutatócsoport, egyetemi docens, Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Munkajogi és Társadalombiztosítási Jogi Tanszék.

Dr. Sipka Péter

egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Jog- és Államtudományi Kar, Környezetjogi és Munkajogi Tanszék, ügyvéd, Dr. Sipka Ügyvédi Iroda.

Sorozatszerkesztő:

Kökényesiné Pintér Ilona

Kézirat lezárva: 2021. október

ISBN 978-963-638-619-1

ISSN 2416-2310 (*Tanácsadói könyvek*)

ISSN 1788-3245 (*Gazdálkodási kézikönyvek*)

Kiadja a SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.
Felelős kiadó: Sarkadi-Nagy András a SALDO Zrt. vezérigazgatója
A SALDO Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

© A Saldo Kiadó valamennyi kiadványa szerzői jogvédelem alatt áll.
E kiadvány bármely részének sokszorosítása, bármilyen adatrendszerben való
tárolása (papír, elektronikus stb.) a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos!

TARTALOMJEGYZÉK

| | |
|--|----|
| BEVEZETÉS | 5 |
| I. A TÁVMUNKA, OTTHONI MUNKAVÉGZÉS, „HOME OFFICE” FOGALMÁRÓL .. 7 | |
| A távmunka fogalmának megközelítése..... | 7 |
| A távmunka fajtái | 8 |
| Az Európai Távmunka Keret-megállapodás – a távmunka szabályozásának szempontjai.... | 11 |
| II. A TÁVMUNKA SZABÁLYOZÁSÁVAL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK | |
| MAGYARORSZÁGON | 15 |
| A távmunka elterjedtségéről, foglalkoztatáspolitikai szerepéről | 15 |
| A távmunka magyar szabályozása | 16 |
| A Munka törvénykönyvének hatályos szabályai..... | 18 |
| A távmunka szabályozás veszélyhelyzet idején..... | 19 |
| <i>Munkavédelmi kérdések</i> | 20 |
| <i>Adójogi kérdések</i> | 22 |
| <i>A Munka törvénykönyve alkalmazásáról</i> | 23 |
| III. AZ ÜGYNEVEZETT „HOME OFFICE” MEGÁLLAPODÁSOK | |
| A MAGYAR MUNKAJOGBAN | 25 |
| Az otthoni munkavégzés szabályozásának szempontjai | 26 |
| IV. JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK A TÁVMUNKA ÉS AZ OTTHONI | |
| MUNKAVÉGZÉS SORÁN | 27 |
| A munkaszerződés különleges elemei..... | 28 |
| A munkáltatói kötelezettségek kiemelt területei | 29 |
| <i>A tájékoztatási kötelezettség</i> | 31 |
| <i>Fokozott együttműködési kötelezettség</i> | 33 |
| <i>A méltányos mérlegelés elvének megjelenése</i> | 33 |
| <i>A joggal való visszaélés tilalma</i> | 34 |
| <i>A munkáltató jogos gazdasági érdekeinek védelme a munkavállaló személyiségi jogainak tükrében</i> | 35 |
| <i>Az egyenlő bánásmód követelménye</i> | 38 |
| <i>A munkaidő beosztás különlegességei a távmunka esetében</i> | 39 |
| <i>Különlegesség a munkaviszony megszűnése, megszüntetése terén</i> | 42 |
| A jogok és kötelezettségek az otthonról történő munkavégzés esetében | 43 |
| A munkáltató kártérítési felelőssége a távmunkavégzés és az otthoni munkavégzés esetében | 44 |
| V. A TÁVMUNKA ÉS AZ OTTHONI MUNKAVÉGZÉS BIBLIOGRÁFIÁJA | 49 |
| A kötetben felhasznált irodalom jegyzéke és források a téma tanulmányozásához..... | 49 |

BEVEZETÉS

Kevés aktuálisabb munkajogi témát találni napjainkban a távmunkánál. Az egyébként is terjedő távmunkavégzési formát a pandémia az egyik leggyakoribb munkajogi kérdéssé tette. Ezzel azok a kérdések és problémák, amelyek eddig leggyakrabban csak az elméletben, valamint a munkajogi szakirodalomban jelentek meg, egy csapásra szinte minden munkahelyen felmerültek. Azzal, hogy tömegesen felmerült a távmunkavégzés jelensége, a jogalkotási, elhatárolási, jogalkalmazási kérdések nem oldódtak meg, csak számosabbá váltak. Nem könnyítette meg a munkajogi elvi kérdések tisztázását a veszélyhelyzet idejére alkotott átmeneti szabályok megszületése, melyek rendeltetésüknél fogva nem a helyzet hosszútávú rendezésére szolgálnak.

Jelen munka egyik fő célja egyrészt a fogalmak tisztázása, másrészt igyekszik a foglalkoztatási gyakorlat számára a tételesjog alapján eligazodást nyújtani. Természetesen a jogszabályokkal, azok alkalmazásával kapcsolatosan leírtak a 2021. októberében ismert rendelkezések alapján állnak, de korántsem csak a veszélyhelyzet idejére vonatkozó megállapításokat tartalmazzak. Napjainkban különösen sok a bizonytalanság, számos megoldásra váró kérdés fogalmazódik meg a témával kapcsolatosan, egy azonban biztosan állítható: a távmunkavégzéssel kapcsolatos jogalkotás a közeli jövőben is a munkajog egyik fontos, egyre nagyobb munkáltatói és munkavállalói kört érintő kérdése lesz.

Szerzők ezúton is köszönetüket fejezik ki a kötet megszületéséhez nyújtott segítségükért Dányi-Nagy Etelkának, Spengler Veronikának és Herdon Istvánnak.

Debrecen – Pécs 2021 október havában

A Szerzők